

Sygn. akt VI U 1364/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania **W. D.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 14 marca 2013 r. znak (...)

w sprawie: **W. D.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu W. D. prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 1364/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku W. D. z dnia 5 marca 2013r. – odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Organ rentowy – powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm. – oznaczana dalej jako „ustawa emerytalna”) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm. – oznaczonego dalej jako „ rozporządzenia z dnia 7.02.1983r.) wyjaśnił, iż ubezpieczony nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym organ ten nie uwzględnił do tego okresu następujących okresów zatrudnienia:

- od 9 stycznia 1975r. do 1 stycznia 1976r. ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 1 marca 2013r. wskazano, że w tym okresie zajmował on stanowisko sterowniczego dozowania kleju, które jest tożsame ze stanowiskiem klejarza; natomiast w świadectwie pracy z dnia 20 marca 1991r. wskazano, że w całym okresie zatrudnienia ubezpieczony zajmował stanowisko operatora pras,

- od 1 września 1988. do 30 kwietnia 1994r. ((...)) ponieważ stanowisko podane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 29 kwietnia 1994r. nie jest zgodne ze stanowiskami wykazanymi w świadectwie pracy z dnia 30 kwietnia 1994r. ;

- od 2 października 1995r. do 31 grudnia 1998r. („(...)„ Sp. z o.o.) ponieważ zakład pracy nie określił charakteru pracy ściśle według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz nie powołał się na zarządzenie resortowe, pod które podlegał zakład pracy.

Organ rentowy uwzględnił natomiast ubezpieczonemu okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 8 lat 10 miesięcy i 15 dni, oraz ogólny staż emerytalny (suma okresów składkowych i nieskładkowych) w wymiarze 26 lat 1 miesiąca i 6 dni.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył , co następuje:

Ubezpieczony B. D. (urodzony (...)) w dniu 6 marca 2013r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioszek o ponowne rozpatrzenie jego wcześniejszego wniosku emerytalnego z dnia 31 stycznia 2013r. Ten ostatni wniosek załatwiony został decyzją odmowną z dnia 6 lutego 2013r., a kolejna decyzja (...) Oddziału w B. z dnia 14 marca 2013r., odmawiająca ubezpieczonemu prawa do emerytury, zaskarżona została przez ubezpieczonego do Sądu w niniejszej sprawie. Ubezpieczony B. D. 60 lat ukończył w dniu (...), a na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej legitymował się ogólnym stażem emerytalnym w wymiarze 26 lat 1 miesiąca i 6 dni. Organ rentowy w postępowaniu administracyjnym uwzględnił mu okres zatrudnienia w szczególnych warunkach w rozmiarze 8 lat 10 miesięcy i 15 dni (od 2 czerwca 1982r. do 31 sierpnia 1988r., oraz od 9 maja 1994r. do 30 czerwca 1995r.).

Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy ubezpieczony spełnił konieczny warunek nabycia prawa do emerytury w wieku niższym od powszechnego (w przypadku mężczyzn 60 lat) w postaci posiadania na dzień 1 stycznia 1999r. 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uwzględnił do okresu zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach okresów jego pracowniczego zatrudnienia:

- od 9 stycznia 1975r. do 1 stycznia 1976r. w Zakładach (...) w B. (obecnie (...) SA w B.);

- od 1 września 1988r. do 30 kwietnia 1994r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. (następnie (...) Spółka z o.o. z siedzibą w B.);

- od 2 października 1995r. do 31 grudnia 1998r. w Przedsiębiorstwie (...) Spółce Cywilnej w B. (przekształconej następnie w (...) Spółka z.o.o. z siedzibą w B.).

W toku procesu ubezpieczony domagał się zaliczenia tych trzech okresów swojej pracy w szczególnych warunkach.

W pierwszym z powyższych okresów ubezpieczony zatrudniony był na stanowisku: operatora urządzeń do klejenia i pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy klejeniu płyt wiórowych na Wydziale (...) w sekcji oklejania. Następnie od 8 stycznia 1975r. pracował jako sterowniczy dozowania kleju na Wydziale P.. Podkreślić należy, iż pracę operatora urządzeń do klejenia ubezpieczony rozpoczął już od 5 lipca 1972r., przy czym w okresie od 15 lutego 1973r. do ponownego zatrudnienia w Zakładach (...) odbywał zasadniczą służbę wojskową. W całym powyższym okresie

zatrudnienia u tego pracodawcy (od 5 lipca 1972r. do 31 lipca 1977r. z przerwą na odbycie zasadniczej służby wojskowej z zachowaniem następnie ciągłości zatrudnienia) ubezpieczony wykonywał pracę wskazaną w będącym załączniku do rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. wykazie A dziale VI (w leśnictwie, przemyśle drzewnym i papierniczym) pozycji 7: prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w okresie od 9 stycznia 1975r. do 1 stycznia 1976r. potwierdził ubezpieczonemu następcą prawnym pracodawcy – (...) SA w B. – w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 1 marca 2013r. , wskazując w treści tego dokumentu, iż stanowisko sterowniczego dozowania kleju jest tożsame ze stanowiskiem klejarza, które wymienione zostało w punkcie 2, pozycji 7 (praca w klejarniach przy użyciu klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne (lub inne zastępujące organiczne o właściwościach toksycznych) dział VI (leśnictwo i przemysł drzewny) wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej (Dz. Urz. MR i RW 1988.2.4.).

Prace w szczególnych warunkach ubezpieczony wykonywał także stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresach zatrudnienia od 1 września 1988r. do 30 kwietnia 1994r. w (...) w B. oraz od 2 października 1995r. do 31 grudnia 1998r. w (...) (...) w B. (następnie (...) Sp. z o.o. w B.).

Wykonywał on roboty wodnokanalizacyjne oraz pracował przy budowie rurociągów w głębokich wykopach na stanowisku montera instalacji technologicznych. Ponadto wykonywał ona także w ramach pracy na tym stanowisku prace spawalnicze. Okoliczność wykonywania przez ubezpieczonego pracy polegającej na robotach w głębokich wykopach oraz budowie rurociągów w głębokich wykopach, potwierdził pracodawca ubezpieczonego w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 29.04.1994r. (k. 47 akt emerytalnych) oraz dowody z zeznań świadka J. L. oraz z przesłuchania ubezpieczonego (e-protokół rozprawy k. 32). Praca tego rodzaju podlega zakwalifikowaniu do pracy w szczególnych warunkach na podstawie pkt 1 działu V (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r.

W punkcie 8 pozycji 1 działu V załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy, podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach – wymienione zostało stanowisko montera instalacji technologicznych, co jest zgodne z treścią świadectwa z dnia 29.04.1994r.

Z kolei w Spółce Cywilnej (...) (następnie przekształconej w Spółkę z o.o. (...)) ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym wymienione w punkcie 12 działu XIV (prace różne) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. Był on zatrudniony na stanowisku ślusarza – spawacza i pracował przy spawaniu kas pancernych w systemie akordowym. Okoliczność tę potwierdził likwidator Spółki (...) „ w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 18.08.2004r. (k. 8 akt emerytalnych) oraz dowody z zeznań świadka J. P. i przesłuchania ubezpieczonego (e - protokół rozprawy k. 32v.).

Powyższe ustalenia co do wymienionych wyżej trzech okresów zatrudnienia ubezpieczonego Sąd Okręgowy dokonał także w postaci dowodów z dokumentów zebranych przez tych pracodawców ubezpieczonego w aktach osobowych pracownika.

Wszystkie zebrane dowody w sposób spójny i wyraźny wskazywały na to, że ubezpieczony spełnił przesłankę nabycia prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach- posiadał co najmniej 15-letni okres pracy tego rodzaju po doliczeniu mu do uznanego przez organ rentowy w postępowaniu przed sądem okresu pracy w szczególnych warunkach (8 lat 10 miesięcy i 15 dni) wyżej wymienionych okresów zatrudnienia.

Zebrane dowody były spójne i precyzyjnie określały rodzaje prac w szczególnych warunkach wykonywane przez ubezpieczonego. Podnoszone przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie i uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wątpliwości co do rozbieżności stanowisk w treści dokumentów wystawionych przez pracodawców zostały wyjaśnione w toku postępowania sądowego. O zakwalifikowaniu zatrudnienia ubezpieczonego do pracy

w szczególnych warunkach decyduje bowiem rzeczywisty charakter jego zatrudnienia, a nie stosowane przez pracodawców nazewnictwo stanowisk pracy, determinowane stosowaną przez nich terminologią regulaminów wewnętrzzakładowych.

Zgodnie z art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust 2). Zgodnie z treścią art. 32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet). Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W toku procesu ubezpieczony wykazał wszystkie konieczne przesłanki nabycia emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, włącznie z udowodnieniem posiadania co najmniej 15 – letniego okresu tego rodzaju zatrudnienia (o którym mowa w § 84 ust.1 pkt 3 w związku z §3 rozporządzenia z 7.02.1983r.).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję, na podstawie art. 477¹⁴ §2 K.p.c. w związku z art. 184 i art. 32 ustawy emerytalnej oraz powołanymi wyżej przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r., i przyznał ubezpieczonemu W. D. prawo do emerytury od dnia spełnienia ostatniej, koniecznej przesłanki nabycia tego prawa – osiągnięcia wieku 60 lat.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, o której mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, gdyż w postępowaniu przed sądem (administracyjnym) organ rentowy zgłaszał uzasadnione wątpliwości co do występujących w dokumentach ubezpieczonego rozbieżności czy mankamentów formalnych (np. co do zajmowanych stanowisk czy niepowołania w treści dokumentów właściwych przepisów resortowych).

SSO Janusz Madej